

Denetim

- Kurumlarca yürütölen hizmet ve sonuçlarının, önceden belirlenmiş amaçlar, kriterler ve standartlara göre tarafsız olarak değerlendirmek ve elde edilen sonuç ve bulguları ilgililere bildirilmesidir.

Sağlık Denetimi

- Sağlık ile ilgili faaliyetlerin gerekleŖmiŖ veya mevcut sonuçlarının önceden belirlenmiŖ amaç, kriter ve standartlara göre objektif olarak değerlendirilmesi ve sonuçlarının ilgililere duyurulmasıdır.

DENETİMİN SINIFLANDIRILMASI

- Devlet Organlarına Göre Sınıflandırma
- Denetim Statüsüne(İşlevsel/Fonksiyonel) Sınıflandırma
- Denetimin Amacına (Kapsamına) Göre Sınıflandırma

Devlet Organlarına Göre Sınıflandırma

- A - Yasama(Siyasi) Denetimi
- B- Yönetmel(Yürütme) Denetim
- C - Yargı Denetimi
- D - Yasama Adına Denetim

A - Yasama(Siyasi) Denetimi

- TBMM de;
- Soru, Genel görüşme, Meclis Araştırması, Gensoru, Meclis Soruşturması gibi yollar ve
- TBMM ihtisas komisyonlarının yaptığı denetimdir.

Soru

- Önerge ile Hükümet adına sözlü veya yazılı olarak cevaplandırılmak üzere, Başbakan veya bir bakandan açık ve belli konular hakkında bilgi istenmesidir.

Genel Görüşme

- Toplum ve Devlet faaliyetlerini ilgilendiren bir konunun TBMM Genel Kurulunda görüşülmesidir
- Genel görüşme açılması, Hükümet, siyasî parti grupları veya en az yirmi milletvekili tarafından Başkanlıktan önergeyle istenebilir.
- Genel görüşme açılıp açılmamasına Genel Kurul karar verir.

Meclis Araştırması

- TBMM üyelerinin belli bir konuda bilgilenmeleri için komisyon kurup inceleme yapmalarıdır.
- Meclis araştırma komisyonunun raporu hakkında Genel Kurulda genel görüşme açılır.

Gensoru

- Bir siyasî parti grubu adına veya **en az 20 milletvekilinin** imzasıyla verilen güvensizlik önergesidir.

Meclis Soruşturması

- Görevde bulunan veya ayrılmış olan Başbakan ve bakanlar hakkında Meclis soruşturması açılması, TBMM ye tamsayısının **en az onda birinin** vereceği bir önerge ile istenebilir.

TBMM İhtisas Komisyonları

1. Anayasa Komisyonu;
2. Adalet Kom.;
3. Millî Savunma Kom.;
4. İçişleri Kom.;
5. Dışişleri Kom.;
6. Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Kom.;
7. Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Kom.;
8. Çevre Kom.;

TBMM İhtisas Komisyonları

9. Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Kom.;

10. Tarım, Orman ve Köy işleri Kom.;

11. Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Kom.;

12. TBMM Hesaplarını İnceleme Kom.;

13. Dilekçe Kom.;

14. Plan ve Bütçe Kom.;

15. Kamu İktisadî Teşebbüsleri Kom.;

16. İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu.

B- Yönetmel(Yürütme) Denetim

- Kurumların kendi oluşturdukları mekanizmalar ile denetlenmesidir.
- a) **Hiyerarşik Denetim:** Üstlerin astlar üzerindeki gözetleme ve kontrol yetkilerini ifade eder.
- b) **Örgütsel Bazlı Yönetmel Denetim:** Örgütsel işlem ve kararların yürütme yetkisine sahip otorite adına denetlenmesidir.

C - Yargı Denetimi

- Yönetimi hukuk sınırları içinde tutmak amacıyla yapılan denetimdir.
- Anayasa Mahkemesi, adli yargı, idari yargı ve askeri yargı organları ile Sayıştay tarafından yapılmaktadır.

Anayasa Mahkemesi

- **17** üyeden oluşur.
- **Kanunlar, KHK'ler** ve **TBMM İçtüzüğü'nün** Anayasaya aykırılıkları için açılan iptal davalarına bakar;
- **Yüce Divan** olarak görev yapar;
- Siyasî partilerin kapatılması hakkındaki davalarına bakar.

Danıştay

- İdare mahkemeleri ile vergi mahkemelerinden verilen kararlara karşı temyiz istemlerini incelemek ve karara bağlamak.

Sayıştay

- Merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki kamu kurumları,
- sosyal güvenlik kurumları ve
- mahalli idarelerin ile KİT lerin
- gelir ve giderleri ile mallarını **TBMM adına** denetler.

D – YASAMA ADINA DENETİM

- **Ombudsman(Kamu Denetçisi) Denetimi:** Yönetmelik eylem ve işlemlere yapılan itirazları inceleyerek çözmeye çalışan sistem.
- **Sayıştay Denetimi:** Anayasa madde 160

Denetim Statüsüne(İşlevsel - Fonksiyonel) Sınıflandırma

- **İç Denetim:** Örgütün kendi personeli olan denetçiler tarafından yapılan denetimdir.
- **Dış Denetim:** Örgütün; kendisi dışında yer alan ve kendisinden bağımsız denetim elemanlarınca denetlenmesidir.

Dış Denetim

- **Bağımsız Denetim:** Kurumların finansal tablolarının profesyonel denetim hizmeti sunan kişi ya da örgütler tarafından denetlenmesidir.
- **Kamu Denetimi:** Görev ve yetkilerini yasalardan alan kişi ve kurumlarca yapılan denetimdir. DDK, Başbakanlık Teftiş Kurulu vb.

Devlet Denetleme Kurulu

- Yönetimin hukuka uygun, düzenli ve verimli yürütülmesi ve geliştirilmesini sağlamak amacı ile Cumhurbaşkanlığına bağlı **9 üyeli** kuruludur.
- Silahlı kuvvetler ve yargı organları görev alanı dışındadır.

Denetimin Amacına (Kapsamına) Göre Sınıflandırma

- **Finansal denetim:** İşletmenin finansal tablolarının önceden belirlenmiş kriterlere uygun olarak düzenlenip düzenlenmediği incelenmesidir.
- **Uygunluk denetimi :** Örgütün mali işlem ve faaliyetlerinin, kurallara veya mevzuata uygunluğunu belirlemek amacıyla yapılan denetimdir.

Denetimin Amacına (Kapsamına) Göre Sınıflandırma

- **Performans denetimi:** Örgüt ekonomiklik, verimlilik ve etkililiğini değerlendirmek amacıyla bu faaliyetlerle ilişkili usul ve yöntemlerin uygulanışının gözden geçirilmesini kapsar.
- **Ekonomik(bütünleşik) denetim:** Finansal , uygunluk ve performans denetimlerinin birlikte yürütüldüğü ve raporlandığı bir denetim türüdür

Sağlık Kurumlarında Denetim Komiteleri

- **Tıp Hizmetleri Yürütme Kurulu:**

Tıp hizmetlerinin planlaması, koordinasyonu ve denetimi ile görevlidir.

- **Tıbbi Soruşturma Komitesi:**

Çalışmak üzere hastaneye başvuran tıp personeli ile mevcut tıp personelinin sözleşmelerini uzatılıp uzatılmaması ile ilgili danışmanlık yapar

Sağlık Kurumlarında Denetim Komiteleri

- **Koordinasyon Komitesi:**

Tıp personeli, hastane yönetimi ve diğer idari birimler arasında iletişim sağlamakla görevlidir.

- **Hasta Dosyaları(Arşiv) Komitesi:**

Sağlık kayıtlarının düzenli, güvenilir ve tam olmasını sağlamak, dosyaların gizliliğini ve uygun şekilde saklanmasını temin etmekle görevlidir.

Sağlık Kurumlarında Denetim Komiteleri

- **Doku Komitesi:**

- Gereksiz ameliyatlari önlemek amacıyla cerrahi işlemin uygunluğunu incelemekle görevlidir.

- **Kullanım Komitesi:**

- Gereksiz hasta yatışlarını engellemek için yatırılan hastaların yatış nedenlerini anında denetlemekle görevlidir.

Sağlık Kurumlarında Denetim Komiteleri

- **Enfeksiyon Komitesi:**

Enfeksiyon ile ilgili gerekli araştırma ve denetimleri yaparak enfeksiyonu önlemek amacıyla kurulan komitedir.